

ПРОТОКОЛ № 14
засідання Громадської ради при
Міністерстві освіти і науки
України

м. Київ

27 листопада 2019 р.

Присутні:

Члени Громадської ради – 21 особа

Шаров Олег Ігорович, директор директорату вищої освіти Міністерства освіти і науки України

Савицька Оксана Олександрівна, державний експерт експертної групи з питань позашкільної освіти

Кононенко Ольга Борисівна, начальний відділу планування, зв'язків з громадськістю та доступу до публічної інформації

Соломінчук Вікторія Володимирівна, представник профспілки освітян міста Києва

Порядок денний

1. Про Концепцію розвитку позашкільної освіти
2. Про функціонування в Україні малокомплектних шкіл
3. Про проект Закону України «Про повну загальну середню освіту»
4. Про фінансування освітньої галузі у 2020 році
5. Про підвищення заробітних плат вихователям дошкільних закладів освіти та молодим вчителям
6. Про лист Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
7. Про проект наказу «Про внесення змін до наказу МОН від 1 листопада 2013 року №1541»

8. Про перенесення крайнього терміну подання конкурсних матеріалів на конкурсний відбір підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас)
9. Про внесення змін до стандартної форми договору про надання платних послуг з проведення експертизи підручника, що використовується у конкурсному відборі підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас)
10. Про законопроект 2299 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти»
11. Про проект положення «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки»
12. Різне

Про затвердження порядку денного

Слухали:

Андрєєва Микиту Андрійовича, який озвучив порядок денний та запропонував проголосувати за його затвердження. Регламент на доповідь – 3 хвилини, регламент на запитання – 3 хвилини. Також додав, що до засідання будуть приєднуватися представники різних комітетів МОН, тому голова залишає за собою право змінювати порядок розгляду питань.

Голосування:

«за» - 18, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 3.

Рішення:

Затвердити порядок денний. Залишити за головою Громадської ради

при МОН право змінювати порядок питань. Регламент на доповідь – 3 хвилини, регламент на запитання – 3 хвилини.

1. Про Концепцію розвитку позашкільної освіти

Слухали:

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що комітет дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти опрацював Концепцію розвитку позашкільної освіти, зокрема, підкомітет позашкільної освіти, тому вона передає слово голові підкомітету *Дунцю Василю Богдановичу*.

Дунець Василь Богданович зазначив, що комітет, який він очолює, зробив аналіз Концепції, вислухав зауваження, які має громадськість та пропонує винести на більш широке громадське обговорення цю Концепцію, а також провести круглий стіл за участі громадськості, представників Громадської ради при МОН та МОН.

Склярова Галина Миколаївна передала слово експерту з позашкільної освіти *Мосяковій Ірині Юліївні*.

Мосякова Ірина Юліївна зазначила, що повністю підтримує позицію *Дунця Василя Богдановича* та додала, що ця Концепція дуже стурбувала громадськість, тому варто продовжити обговорення.

Савицька Оксана Олександрівна, державний експерт експертної групи з питань позашкільної освіти, відповіла, що вона повністю підтримує таку пропозицію та обговорить з керівником експертної групи про можливість проведення круглого столу.

Кононенко Ольга Борисівна, начальник відділу планування, зв'язків з громадськістю та доступу до публічної інформації, додала, що Концепцію позашкільної освіти готував не конкретно керівник експертної групи з питань позашкільної освіти *Демедюк Юрій Григорович*, а уся команда експертної групи та експерти з директорату інклюзивної та позашкільної освіти.

Савицька Оксана Олександрівна підтримала зауваження *Кононенко Ольги Борисівни* і додала, що керівник експертної групи з питань позашкільної освіти *Демедюк Юрій Григорович*, згідно з посадою, підписував даний проект Концепції.

Склярова Галина Миколаївна погодилася зі зауваженням.

Дем'янчук Андрій Яремович додав, що у робочу групу з доопрацювання Концепції варто включити експертів з Громадської ради при МОН.

Андрєєв Микита Андрійович зазначив *Кононенко Ользі Борисівні*, що *Демедюк Юрій Григорович* активно співпрацює з Громадською радою при МОН та особисто попросив членів Громадської ради при МОН внести пропозиції щодо Концепції. Також додав, що це має бути прикладом співпраці з Громадською радою при МОН для керівників експертних груп.

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що проектом рішення буде продовження терміну громадського обговорення; проведення круглого столу з громадськість, представниками Громадської ради при МОН та представниками експертних груп МОН; створення робочої групи для опрацювання Концепції позашкільної освіти. Організаційні питання доручити підкомітету з позашкільної освіти.

Скиба Микола Володимирович зазначив, що він проти такого рішення.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозицію *Склярової Галини Миколаївни*.

Голосування:

«за» - 13, «проти» - 3, «утримались» - 5, «не голосували» - 0.

Рішення:

Звернутися до Міністерства освіти і науки України з рекомендацією продовження терміну громадського обговорення; проведення круглого столу з громадськість, представниками Громадської ради при МОН та представниками експертних груп МОН; створення робочої групи для опрацювання Концепції позашкільної освіти. Організаційні питання доручити підкомітету з позашкільної освіти.

2. Про функціонування в Україні малокомплектних шкіл

Слухали:

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що питання функціонування малокомплектних шкіл зараз дуже актуальне. Громадська ради при МОН, ознайомившись з цим питанням, пропонує інформацію МОН щодо функціонування в Україні малокомплектних шкіл взяти до відома. Рекомендувати МОН України приймати рішення щодо подальшого функціонування/не функціонування різних типів навчальних закладів в Україні, у тому числі і малокомплектних, лише після консультацій з громадськістю, погодження з профспілкою освітян та з урахуванням думки місцевих громад.

Скиба Микола Володимирович зазначив, що треба проводити оцінку малокомплектних шкіл на основі аналітичних даних, перевірки якості навчального середовища та кваліфікації працівників.

Кононенко Ольга Борисівна додала, що МОН лише може рекомендувати, але органи місцевого самоврядування вирішують питання малокомплектних шкіл. Також додала, що є перестороги в тому, щоб закривати такі школи чи, навпаки, залишати. Від імені міністерства додала, що вдячна членам Громадської ради при МОН, що піднімаються такі питання.

Андрєєв Микита Андрійович попросив *Скибу Миколу Володимировича* зазначити конкретні пропозиції щодо цього питання.

Скиба Микола Володимирович зазначив, що це інституційний аудит шкіл, включно з аналітичними даними фінансового характеру, стан шкіл, у тому числі санітарний, якість та рівень викладання. Варто врахувати оцінку навчального середовища та фінансову аналітику.

Склярова Галина Миколаївна не погодилася з твердженням щодо інституційного аудиту закладу, адже це нововведення в МОН. Більше того, він вимагає великої кількості часу та ресурсів. МОН і без цього напише

рекомендацію щодо малокомплектних шкіл. Першочергове завдання – розробка критеріїв оцінки. Коли вони будуть – можна буде більш широко обговорювати це питання.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування проект рішення за основу.

Голосування:

«за» - 20, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 1

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозиції *Скиби Миколи Володимировича*, а саме до проекту рішення щодо малокомплектних шкіл додати «на основі опрацювання аналітичних даних, що включають фінансову аналітику».

Голосування:

«за» - 17, «проти» - 0, «утримались» - 2, «не голосували» - 2.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозиції *Скиби Миколи Володимировича*, а саме: до проекту рішення щодо малокомплектних шкіл додати «проведення інституційного аудиту малокомплектних шкіл».

Дем'янчук Андрій Яремович зазначив, немає сенсу проводити інституційний аудит, тому що він має, по закону, відбуватися тільки раз на 10 років.

Скиба Микола Володимирович відповів, що в деяких випадках він може відбуватися позачергово.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозиції *Скиби Миколи Володимировича*, а саме: до проекту рішення щодо малокомплектних шкіл додати «проведення інституційного аудиту малокомплектних шкіл».

Голосування:

«за» - 5, «проти» - 5, «утримались» - 10, «не голосували» - 1.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування проект рішення запропонований *Скляровою Галиною Миколаївною* з урахуванням пропозиції *Скиби Миколи Володимировича* щодо малокомплектних шкіл.

Голосування:

«за» - 20, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 1.

Рішення:

Інформацію МОН щодо функціонування в Україні мало комплектних шкіл взяти до відома. Рекомендувати МОН України ухвалювати рішення щодо подальшого функціонування/не функціонування різних типів навчальних закладів в Україні, у тому числі і малокомплектних, лише після консультацій з громадськістю, погодження з профспілкою освітян та з урахуванням думки місцевих громад, включно з опрацюванням аналітичних даних, що включають фінансову аналітику.

3. Про проект Закону України «Про повну загальну середню освіту»

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що в робочу групу з розробки Закону України «Про повну загальну середню освіту» входить запрошений представник профспілки освітян міста Києва *Соломінчук Вікторія Володимирівна* та *Скиба Микола Володимирович*. Вона надає їм слово.

Соломінчук Вікторія Володимирівна розповіла про процедуру сертифікації усіх працівників освіти.

Панченко Микола Миколайович уточнив у чому саме полягає складність сертифікації.

Соломінчук Вікторія Володимирівна відповіла, що це в очах працівників виглядає принизливо, якщо вони пропрацювали в школі вже 30 років, а зараз їх знання ставлять під сумнів.

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що виникає певна колізія. Здобувачі вищої освіти після її закінчення уже мають певну кваліфікацію.

Виникає питання для чого її ще раз тестувати. В цій ситуації треба обрати одне: вища освіта або сертифікація.

Недашківський Руслан Михайлович зазначив, що атестація не покращить рівень освіти. Треба сертифікація.

Соломінчук Вікторія Володимирівна зазначила, що колись така вимога була добровільною для вчителя. Ті, хто проходили – отримували надбавку до зарплати. Це було мотивацією. Зараз – примусово. Це ставить під сумнів вищу освіту як таку.

Панченко Микола Миколайович зазначив, що варто звільнити від сертифікації заслужених вчителів.

Соломінчук Вікторія Володимирівна також додала, що цей проект Закону України передбачає нові умови щодо працівників освіти. Договір з навчальним закладом буде розірвано у зв'язку у настанням пенсійного віку. Така норма є порушенням як трудового законодавства, так і законів України, в частині дискримінації за віковими ознаками.

Дем'янчук Андрій Яремович додав, що постає питання функціонування ліцею та його долі у частині засновників.

Дем'янчук Андрій Яремович пропонує включити членів Громадської ради при МОН до робочої групи цього законопроекту.

Скиба Микола Володимирович зазначив, що процедури не відпрацьовані громадськими організаціями. Сертифікація – заміна атестації. Зараз нові вимоги і це нормально, щоб усі пройшли сертифікацію.

Скиба Микола Володимирович висловив пропозицію *Топол Вікторії Володимирівни* щодо її непогодження зі запропонованим проектом рішення, який підготувала *Скляр Галина Миколаївна*, а саме щодо контракту на основі двох рівноправних суб'єктів та надбавок до заробітної плати у розмірі 40%. Має бути висока заробітня плата, а не надбавки.

Соломінчук Вікторія Володимирівна зазначила, що зараз ліцей та гімназія будуть функціонувати як дві окремі юридичні особи.

Склярова Галина Миколаївна підсумувала усі зауваження та зазначила пропозиції Громадської ради при МОН України до законопроекту «Про повну загальну середню освіту». Насамперед у пункті 3 статті 3 Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» зазначає, що «навчання учнів за програмами дванадцятирічної повної загальної середньої освіти починається: для початкової освіти – з 1 вересня 2018 року; для базової середньої освіти – з 1 вересня 2022 року; для профільної середньої освіти – з 1 вересня 2027 року. Ці строки вказані для учнів, які почали навчатися 1 вересня 2018 року згідно з концепцією «Нова українська школа». Разом із тим, пункт 13 статті 3 Розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» зобов'язує Засновника забезпечити «переоформлення установчих документів закладів освіти з метою приведення їх у відповідність із цим Законом. Здійснюється протягом п'яти років з дня набрання чинності цим Законом». Закон України «Про освіту» набрав чинності 28 вересня 2017 року, відповідно до 28 вересня 2022 року необхідно переоформити установчі документи (статуту) закладів освіти, у яких буде визначено їх тип і ступінь. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2017 року № 903-р зі змінами від 22 серпня 2018 року № 592-р і від 17 квітня 2019 року № 251-р «Про затвердження Плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» затверджено вищезазначений План заходів, згідно з яким протягом 2019 року необхідно забезпечити «створення перспективної мапи мережі академічних ліцеїв», а у 2020-2023 роках «створити мережу профільних закладів загальної середньої освіти». **Пропозиція:** відтермінувати переоформлення установчих документів закладів освіти в академічні ліцеї та гімназії (перепрофілювання закладу освіти шляхом пониження ступеня з I-III на I-II) до 1 вересня 2027 року, коли першокласники 2018 року розпочнуть навчання в 10 класах академічних ліцеїв. Терміново розробити

положення про академічний ліцей, про гімназію, про початкову школу. Сенс зараз переоформляти установчі документи (а в Законі України «Про державний бюджет на 2020 рік» уже немає загальноосвітніх шкіл I-III ступенів, а є початкові школи, гімназії, ліцеї), якщо немає положень про ці типи закладів. Кожна перереєстрація статутів коштує 560 гривень. У зв'язку з постійними змінами в законодавстві необхідно заклади освіти перереєструвати декілька раз на рік.

Також додала, що у чинних Законах України «Про освіту» та «Про загальну середню освіту» (зі змінами та в проєкті нового) в переліку типів закладів немає навчально-виховних об'єднань і навчально-виховних комплексів зі структурними підрозділами дошкільної та позашкільної освіти. Підпункт 6 пункту 1 Положення про освітній округ і опорний заклад освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2019 року № 532 декларує: «освітній округ – сукупність (мережа) закладів освіти та їх філій, у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту (далі – суб'єкти округу), що забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території». Проте, у вищевказаному документі, засновником освітнього округу може бути «сільська, селищна, міська рада об'єднаної територіальної громади, районна рада», але не має міст обласного значення. Разом із тим, Положення про освітній округ не передбачає дошкільного відділення. **Пропозиція:** внести зміни до статей 11, 12, 14 Закону України «Про освіту» та статті 8 «Заклад загальної середньої освіти» та статті 9 «Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти» Закону України «Про загальну середню освіту», зазначивши, що «заклад загальної середньої освіти незалежно від ступеня здобуття освіти може мати у своєму складі структурний підрозділ дошкільної або позашкільної освіти та функціонувати як одна юридична особа.

Додала, що виникає супротив батьківської громадськості щодо пониження ступеня закладу, оскільки це, на їхню думку, порушує принцип

територіальної доступності закладу. Проте зауважимо, що пункт 2 статті 66 Закону України «Про освіту» «Повноваження органів місцевого самоврядування, Верховної Ради Автономної Республіки Крим» визначено в повноваженнях районних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що вони «відповідають за реалізацію державної політики у сфері освіти та забезпечення якості освіти на відповідній території, забезпечення доступності дошкільної, початкової та базової середньої освіти, позашкільної освіти». Профільна середня освіта не передбачає, щоб заклад освіти був максимально близько біля місця проживання здобувача освіти. **Пропозиція:** унормувати в законодавчому полі право засновника самостійно визначати потребу та розташування академічних ліцеїв на відповідній території.

Додала, що необхідно вилучити із Закону України «Про освіту» та не допустити включення до законопроекту №0901 «Про повну загальну середню освіту» антиконституційних та дискримінаційних норм щодо обов'язкового переведення на контракт працівників пенсійного віку і директорів навчальних закладів, без їх згоди, та зняти норму обмеження терміну перебування на посаді керівників навчальних закладів. Дані норми загрожують порушенню прав на працю педагогічних працівників, звуженню трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників закладів загальної середньої освіти.

Додала про необхідність звернутися до народних депутатів із фракції «Голос» із вимогою про відкликання їхніх пропозицій до законопроекту №0901 «Про повну загальну середню освіту», як таких, що погіршують рівень оплати праці педагогічним працівникам, звужують їх права та соціальні гарантії. Вважати неприпустимим запровадження для вчителів тривалості робочого часу 40 годин на тиждень; скасування надбавок за вислугу років, доплат за класне керівництво, перевірку зошитів, завідування навчальними кабінетами та майстернями, інших виплат за виконання додаткових видів педагогічної роботи, законодавчо встановлених підвищень за педагогічні звання та роботу у спеціальних закладах освіти та інших

передбачених чинним законодавством виплат; здійснення ревізії ст. 61 ЗУ «Про освіту» та ст. 25 ЗУ «Про загальну середню освіту» як таких що погіршують гарантії щодо рівня посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників та інших умов праці; скасувати запровадження антиконституційних норм про звільнення з роботи педагогічних працівників – пенсіонерів, переукладання безстрокових договорів на строкові; не порушувати конституційних та законодавчо визначених прав громадян на безоплатне здобуття повної загальної середньої освіти незалежно від місця проживання; збільшення чисельності безробітних за рахунок учителів та інших висококваліфікованих працівників.

Додала, що є потреба прирівняти до статусу педагогічних працівників бібліотекарів закладів загальної середньої освіти та тренерів дитячо-юнацьких спортивних шкіл галузі освіти.

Формально новий Закон України «Про освіту» надав автономію закладам освіти, проте він не зробив жодного позитивного впливу на повну незалежність керівника освітнього закладу від низки різноманітних перевірок, зокрема Держпродспоживслужби, ДСНС (пожежна безпека) та інших, які мають право перевіряти і штрафувати за питання, які керівник не може розв'язати у зв'язку з низьким або взагалі відсутнім фінансуванням, оскільки освітня галузь для більшості місцевих державних адміністрацій не є пріоритетною. Разом із цим, недосконале законодавство у сфері публічних закупівель та тендерів теж ставить під загрозу забезпечення якісного харчування дітей чи придбання матеріально-технічного забезпечення, так як керівник змушений обрати найдешевше або виключно те, що відповідає конкретним перелікам, що затверджені центральними органами влади, а не те, що є якісним або необхідним саме цьому закладу освіти з урахуванням специфіки його освітньої програми, регіональних особливостей тощо. Тому необхідно посилити відповідальність засновника за незабезпечення утримання та розвитку матеріально-технічної бази заснованого ним закладу

освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов.

Додала також про необхідність включити до складу робочої групи з підготовки законопроекту «Про повну загальну середню освіту» до другого читання представників від Громадської ради при МОН України.

Кононенко Ольга Борисівна зазначила, що запросить на наступне засідання представників МОН, котрі працюють над цим законопроектом.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозиції *Склярової Галини Миколаївни*.

Голосування:

«за» - 12, «проти» - 7, «утримались» - 2, «не голосували» - 1.

Рішення:

Звернутися до МОН з проектом рішення запропонованим *Скляровою Галиною Миколаївною*.

Шаров Олег Ігорович, директор директорату вищої освіти Міністерства освіти і науки України приєднується до засідання.

Андрєєв Микита Андрійович пропонує внести зміни до порядку денного засідання Громадської ради при МОН, зокрема першочергово розглянути питання 7, 10 та 11 порядку денного, які безпосередньої стосуються вищої освіти.

4. Про проект наказу «Про внесення змін до наказу МОН від 1 листопада 2013 року №1541»

Усатенко Галина Олегівна зазначила, що комітет вищої, фахової передвищої освіти і науки опрацював цей проект наказу та має певні застереги щодо відсутності навчання українською мовою та обов'язковості надання проживання для іноземних студентів.

Шаров Олег Ігорович зазначив, що зараз цей проект наказу знаходиться на розгляді у Верховній Раді України. Те рішення, яке ВРУ прийме, МОН буде виконувати. Той проект, що виставлено на громадське обговорення є тимчасовим. Після рішення у ВРУ його трансформують та підготують відповідно до новоприйнятих вимог.

Усатенко Галина Олегівна уточнила щодо присутності певного імперативу щодо обов'язковості забезпечення вищим навчальним закладом проживання іноземним студентам.

Шаров Олег Ігорович зазначав, що якщо університет не надає ліжко-місця в гуртожитку для студентів – порушує законодавство. Немає місця для поселення – скорочуйте набір студентів.

Скиба Микола Володимирович уточнив в *Усатенко Галини Олегівни* щодо застороги викладання іноземною мовою в Україні.

Усатенко Галина Олегівна відповіла, що вона не проти викладання іноземною мовою, а навпаки, це корисно і для українських студентів. Проте її занепокоєння полягає в тому, щоб українську мову буде виключено з предметів, які необхідно вивчати іноземним студентами. Пропозиція про те, що має бути мінімум 120 годин української мови. Знання української мови має бути обов'язковим.

Андрєєв Микита Андрійович запропонував *Усатенко Галині Олегівні* винести проект рішення.

Усатенко Галина Олегівна зазначила, що Громадська рада при МОН не буде приймати рішення не дочекавшись рішення ВРУ щодо цього питання.

Андрєєв Микита Андрійович не виносив питання на голосування.

5. Про законопроект 2299 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти»

Поєдинок Ольга Романівна уточнила у *Шарова Олега Ігоровича* чи варто обговорювати цей законопроект чи вже запізно, тому що активність цього законопроекту втрачає.

Шаров Олег Ігорович зазначив, що це не йому вирішувати розглядати це питання чи ні. Єдине, що він може сказати, що вже завершено прийом правок до цього законопроекту.

Поєдинок Ольга Романівна запропонувала зняти це питання з обговорення.

Андрєєв Микита Андрійович висловив пропозиції, щодо викладання мовами Ради Європи, а не російською. Офіційні мови Ради Європи – англійська та французька.

Скиба Микола Володимирович запропонував мови Європейського Союзу, тому що мов Ради Європи не так багато і це обмежує вибір.

Корецький Микола Христофорович зазначив, що в Україну вступають студенти з Нігерії, Марокко, Індії та Єгипту. Для них така правка буде недоречна.

Шаров Олег Ігорович уточнив якою мовою тоді їм викладати.

Корецький Микола Христофорович відповів, що азербайджанці не сприймають інформацію, бо не знають мови, а в медичних вищих навчальних закладах треба англійська мова, але українські університети до цього не готові.

Корецький Микола Христофорович також додав щодо поселення студентів у гуртожитки, зазначивши, що вони усі в поганому стані, тому іноземні студенти, на відміну від українських, не готові жити в таких умовах та знімають житло.

Шаров Олег Ігорович відповів, що він не проти, щоб студенти орендували житло, але якщо в університеті більший попит на проживання в гуртожитках, ніж пропозиція, тоді варто скоротити обсяг набору.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування питання щодо мови викладання у вищих навчальних закладах за основу.

Голосування:

«за» - 19, «проти» - 1, «утримались» - 1, «не голосували» - 0.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на рейтингове голосування питання щодо викладання у вищих навчальних закладах мовами Ради Європи.

Рейтингове голосування:

«за» - 13

Андрєєв Микита Андрійович виніс на рейтингове голосування питання щодо викладання у вищих навчальних закладах мовами Європейського Союзу.

Рейтингове голосування:

«за» - 11

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування внесення пропозиції щодо законопроекту 2299 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» внести такі правки: викладання у вищих навчальних закладах, крім української мови, лише мовами Ради Європи.

Голосування:

«за» - 19, «проти» - 1, «утримались» - 1, «не голосували» - 0.

Рішення:

До законопроекту 2299 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» запропонувати такі правки: викладання у вищих навчальних закладах, крім української мови, може здійснювати виключно мовами Ради Європи.

6. Про проект положення «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки»

Андрєєв Микита Андрійович зазначив, що згідно проекту положення «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки», будь-яка людина, які під час навчання захоче змінити спеціальність буде змушена знову складати ЗНО, навіть, якщо вона його вже складала. Це суперечить здоровій логіці, йде врозріз з позицією президента України щодо лібералізації системи вищої освіти.

Шаров Олег Ігорович відповів, що запропонований порядок стосується лише тих осіб, які кардинально змінюють спеціальність, де перелік ЗНО, які треба було складати відрізняється від переліку, який такі особи вже складали.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування рішення: визнати таким, що потребує суттєвого доопрацювати проект положення «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки» в редакції, в якій його було розміщено для громадського обговорення у серпні-вересні цього року. Звернутися до Директорату вищої освіти і освіти дорослих з проханням невідкладно надіслати Громадській раді проект згаданого Положення в редакції, в якій його було розіслано в центральні органи виконавчої влади для погодження. Запропонувати не пізніше дня затвердження згаданого Положення, провести його громадське обговорення із залученням представників усіх зацікавлених сторін на базі профільного комітету Громадської ради, заздалегідь узгодивши дату та час.

Голосування:

«за» - 21, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 0.

Рішення:

1. Визнати таким, що потребує суттєвого доопрацювати проект положення «Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та

надання їм академічної відпустки» в редакції, в якій його було розміщено для громадського обговорення у серпні-вересні цього року.

2. Звернутися до Директорату вищої освіти і освіти дорослих з проханням невідкладно надіслати Громадській раді проект згаданого Положення в редакції, в якій його було розіслано в центральні органи виконавчої влади для погодження.

3. Запропонувати не пізніше дня затвердження згаданого Положення, провести його громадське обговорення із залученням представників усіх зацікавлених сторін на базі профільного комітету Громадської ради, заздалегідь узгодивши дату та час.

7. Про фінансування освітньої галузі у 2020 році

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що формула розрахунку коштів, за якою визначається розмір заробітної плати на кожен регіон, була нещодавно змінена МОН.

Склярова Галина Миколаївна уточнила у *Кононенко Ольги Борисівни* щодо включення у цю формулу поділу класів на групи при вивченні певних предметів.

Кононенко Ольга Борисівна відповіла, що вона не є експертом у цьому питанні, на жаль, а представники директорату МОН з середньої освіти на засідання у Верховній Раді України.

Склярова Галина Миколаївна уточнила у *Кононенко Ольги Борисівни* з якого числа ця формула вступає в силу: з 1 січня чи з 1 вересня 2020 року.

Кононенко Ольга Борисівна відповіла, що вона не є експертом у цьому питанні, на жаль, тому вона пропонує надіслати запит в МОН щодо цієї інформації.

Дем'янчук Андрій Яремович уточнив у *Кононенко Ольги Борисівни* щодо поділу залишків освітніх субвенцій між областями.

Кононенко Ольга Борисівна порадила звернутися з цим питанням офіційним листом до МОН.

Андрєєв Микита Андрійович уточнив у *Склярової Галини Миколаївни* стосовно винесення цього питання на голосування.

Корецький Микола Христофорович уточнив у *Кононенко Ольги Борисівни* інформацію щодо скорочення закладів вищої освіти.

Кононенко Ольга Борисівна відповіла, що на засіданні Громадської ради при МОН був *Шаров Олег Ігорович* і він міг відповісти на це питання. Запитала у *Корецького Миколи Христофоровича* чому він це не запитав раніше у *Шарова Олега Ігоровича*.

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що вона знімає питання з голосування та просить *Андрєєва Микиту Андрійовича* та *Кононенко Ольгу Борисівну* на наступне засідання, за можливості, запросити представників директорату загальної середньої освіти МОН.

8. Про підвищення заробітних плат вихователям дошкільних закладів освіти та молодим вчителям

Склярова Галина Миколаївна зазначила, що це питання готував *Дем`янчук Андрій Яремович* та передала йому слово.

Дем`янчук Андрій Яремович запропонував пункт №1 Постанови Кабінету Міністрів України «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти» викласти у такій редакції: «Встановити з 01 січня 2020 року педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти щомісячну надбавку у розмірі 30% посадового окладу (ставок заробітної плати). Надбавка встановлюється на весь обсяг педагогічного навантаження, що виконується працівником у закладі дошкільної освіти».

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозицію *Дем`янчука Андрія Яремовича*.

Голосування:

«за» - 17, «проти» - 0, «утримались» - 3, «не голосували» - 1.

Рішення:

Звернутися до Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України з рекомендацією встановити з 01 січня 2020 року педагогічним працівникам закладів дошкільної освіти щомісячну надбавку у розмірі 30% посадового окладу (ставок заробітної плати). Надбавка встановлюється на весь обсяг педагогічного навантаження, що виконується працівником у закладі дошкільної освіти».

9. Про лист Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського

Андрєєв Микита Андрійович зазначив, що *Корецький Микола Христофорович* надіслав відповідь щодо цього питання на пошту Громадській раді при МОН та секретарем було розіслано цю відповідь усім членам Громадської ради при МОН.

Андрєєв Микита Андрійович уточнив у *Корецького Миколи Христофоровича* стосовно коментаря щодо цього листа.

Корецький Микола Христофорович зазначив, що він вже усе написав у листі.

Андрєєв Микита Андрійович запропонував взяти до відома це лист, що не потребує голосування

10. Про перенесення крайнього терміну подання конкурсних матеріалів на конкурсний відбір підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас).

Кірюхіна Олена Олександрівна зазначила, що наказом Міністерства освіти і науки “Про проведення конкурсного відбору підручників (крім

електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас)” від 07.11.2019 р. №1409 оголошено конкурсний відбір підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників. У п. 3 цього наказу МОН передбачено, що комплекти конкурсних матеріалів подаються Державній науковій установі «Інститут модернізації змісту освіти» з 18 листопада до 17.00 28 листопада 2019 року. Даний строк для подачі комплектів конкурсних матеріалів (до 17.00 28 листопада 2019 року) є недостатнім, враховуючи необхідність виконання низки вимог, що передбачені Методичними рекомендаціями авторам щодо підготовки підручників для 3 класу закладів загальної середньої освіти, які МОН оприлюднило 30 жовтня 2019 року (лист МОН від 30.10.2019 №1/11-9484 "Щодо підручників для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, що видаватимуться за кошти державного бюджету у 2020 році"). Так, ці Методичні рекомендації, серед іншого, містять вимогу до авторів та авторських колективів, що працюють над створенням підручників, визначитися з програмою, яку вони будуть розгортати в навчальній книзі, оскільки обов'язковою вимогою до підручників є їхня відповідність певній типовій освітній програмі, затвердженій наказом МОН України від 08.10.2019 р. №1273. Таким чином, у авторів фактично був всього один місяць на приведення підручників у відповідність до нових типових освітніх програм. У видавництвах, у свою чергу, було півмісяця на редагування авторського матеріалу. При цьому слід врахувати, що тексти у підручниках для закладів загальної середньої освіти мають відповідати вимогам нового Українського правопису, схваленого постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2019 р. № 437, що значно ускладнює їх підготовку.

Кірюхіна Олена Олександрівна додала, що окрім вищезазначених чинників, у вказаний час видавництва мали ще й здійснити підготовку першої половини підручників у вигляді оригінал-макетів, адже це

обов'язкова вимога для подання підручників на конкурсний відбір. За умов браку часу може постраждати якість підручників, що вплине на загальну якість освіти, а це буде порушувати приписи ч. 1 ст. 3 Закону України «Про освіту» від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII, згідно яких кожен має право на якісну освіту. Цим Законом визначається державна політика у сфері освіти, а одним з основних завдань МОН України є забезпечення формування та реалізація державної політики у сфері освіти (підп. 1 п. 3 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 630).

Кірюхіна Олена Олександрівна запропонувала ухвалити рішення щодо перенесення крайнього терміну подання конкурсних матеріалів до Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» із 17:00 28 листопада 2019 року на 17:00 12 грудня 2019 року та внести відповідні зміни до Наказу Міністерства освіти і науки “Про проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас)” від 07.11.2019 р. №1409.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозицію *Кірюхіної Олені Олександрівни*.

Голосування:

«за» - 20, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 1.

Рішення:

Звернутися щодо перенесення крайнього терміну подання конкурсних матеріалів до Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» із 17:00 28 листопада 2019 року на 17:00 12 грудня 2019 року та внести відповідні зміни до Наказу Міністерства освіти і науки “Про проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас)” від 07.11.2019 р. №1409.

11. Внесення змін до стандартної форми договору про надання платних послуг з проведення експертизи підручника, що використовується у конкурсному відборі підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2019-2020 роках (3 клас).

Кірюхіна Олена Олександрівна зазначила, що згідно з договором Замовник замовляє та оплачує проведення науково-методичної, психолого-педагогічної, дизайнерської та антидискримінаційної експертиз проєктів підручника та обкладинки за їх електронними версіями, а також аудіосупроводу (для підручників з іноземних мов та української мови для класів (груп) з навчанням мовами національних меншин). У зв'язку з цим Замовник має право на одержання у повному обсязі результатів такої роботи у вигляді повних експертних висновків з кожного виду експертиз. Утім, серед обов'язків Виконавця, що передбачені у п. 3.4 договору, не передбачено, що вказані експертні висновки Виконавець зобов'язується передати Замовнику. У цьому пункті договору вказано про оприлюднення на власному вебсайті Виконавця (<https://imzo.gov.ua/>) витягів відповідних експертних висновків з кожного виду експертиз. Але це не є наданням Замовнику послуги з проведення експертиз в повному обсязі. Порядком конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого наказом МОН України 17 липня 2019 року № 1002 та зареєстрованого в МЮ України 12 серпня 2019 р. за № 902/33873, передбачений обов'язок Експертної установи забезпечити оприлюднення на власному веб-сайті витягів з експертних висновків на підручники, але це окремий обов'язок, пов'язаний з необхідністю інформування громадськості про конкурсний відбір. Порядком не передбачено, що таке опублікування є задачею-прийманням виконаних робіт. У п. 1.5 договору передбачено, що результатами проведених експертиз є відповідні експертні висновки з кожного виду експертиз. Такі висновки є

матеріалізованим результатом виконаної роботи, що є ознакою договору підряду (ст. 837 ЦКУ). Відповідно до ч. 2 ст. 837 ЦКУ результати виконаної роботи передаються Замовникові.

Кірюхіна Олена Олександрівна пропонує внести зміни до наказу ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 11 листопада 2019 р. № 108, якими передбачити у стандартній формі договору про надання платних послуг з проведення експертизи підручника обов'язок Виконавця передати Замовнику негайно по завершенні роботи відповідні експертні висновки з кожного виду експертиз у повному обсязі без скорочень та змін.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозицію *Кірюхіної Олені Олександрівни*.

Голосування:

«за» - 20, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 1.

Рішення:

Запропонувати ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» внести зміни до наказу від 11 листопада 2019 р. № 108, якими передбачити у стандартній формі договору про надання платних послуг з проведення експертизи підручника обов'язок Виконавця передати Замовнику негайно по завершенні роботи відповідні експертні висновки з кожного виду експертиз у повному обсязі без скорочень та змін.

12. Різне

Дем'янчук Андрій Яремович зазначив, що 11 січня 2018 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 23 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України», щодо збільшення розмірів надбавок педагогічним працівникам за «престижність праці», яка набрала чинності з 1 січня 2018 року. Зазначеною постановою внесено зміни до постанов Кабінету Міністрів України від 23.03.2011 № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам дошкільних,

позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування» та від 14.01.2015 № 6 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам». Змінами до постанови Кабінету Міністрів України № 373 граничний розмір надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування, тобто усім педагогічним працівникам, збільшено з 20% до 30% посадового окладу (ставки заробітної плати). Разом із тим обмежено мінімальний розмір надбавки всім педагогічним працівникам величиною не менше 5%, який був відсутній у попередній редакції постанови Кабінету Міністрів України № 373. Дані зміни призвели до того що у багатьох областях, містах, районах та ОТГ надбавку педагогічним працівникам не підвищили до 30%, а зменшили з раніше встановлених 20% до 5%. У зв'язку з цим та з метою уникнення маніпуляцій на місцях, зменшення впливу чиновників на дану надбавку просимо Вас прийняти рішення про встановлення надбавки в розмірі 30% посадового окладу (ставки заробітної плати) для всіх педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування з 1 січня 2020 р.

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування питання щодо звернення до Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України з рекомендацією встановлення надбавки в розмірі 30% посадового окладу (ставки заробітної плати) для всіх педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування з 1 січня 2020 р.

Голосування:

«за» - 16, «проти» - 0, «утримались» - 4, «не голосували» - 1.

Рішення:

Звернутися до Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України з рекомендацією встановлення надбавки в розмірі 30% посадового окладу (ставки заробітної плати) для всіх педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування з 1 січня 2020 р.

Недашківський Руслан Михайлович зазначив, що питання про професійну (професійно-технічну) освіту давно не піднімалося і залишається невідомою інформація щодо його останньої редакції.

Недашківський Руслан Михайлович звернувся до Громадської ради при МОН з пропозицією звернутися до МОН з проханням надіслати останню редакцію проекту закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту».

Андрєєв Микита Андрійович виніс на голосування пропозицію *Недашківського Руслана Михайловича*.

Голосування:

«за» - 20, «проти» - 0, «утримались» - 0, «не голосували» - 1.

Рішення:

Звернутися до МОН з проханням надіслати останню редакцію проекту закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту».

Дем'янчук Андрій Яремович запропонував *Андрєєву Микиті Андрійовичу* наступного разу запросити Міністра освіти і науки України *Новосад Ганну Ігорівну*.

Голова Громадської ради при МОН, Андрєєв Микита Андрійович, закрив засідання.

Голова Громадської ради

М. А. Андрєєв

Секретар Громадської ради

В. Б. Іванчук